VARNOST NA SPLETU

Na kaj moram paziti?

Sofinancira Evropska unija

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT

PROTI ZLORABI.SI

MITI IN RESNICE

1. Fotografijo, ki jo pošljem, lahko druga oseba shrani in pošlje naprej, tudi če v aplikaciji po nekaj sekundah izgine.

2. Na spletu je vedno mogoče ugotoviti, ali je oseba res tista, za katero se izdaja.

3. Popuščanje izsiljevalcu običajno vodi v nove zahteve.

4. Za izsiljevanje in širjenje fotografije je kriva oseba, ki jo je poslala.

MITI IN RESNICE

5. Ponarejena intimna slika, ki jo ustvari umetna inteligenca, lahko osebo močno prizadene, čeprav ni resnična.

6. Če v razredni klepet pride intimna fotografija sošolke ali sošolca, tisti, ki jo samo prejmejo, ne morejo nič narediti.

MOJI PODATKI

1. Vzdevek v spletni igri
2. Ime šole in razred, ki ga obiskujem
3. Kdaj so starši zvečer doma
4. Moja aktualna lokacija (iPhone, Snapchat)
5. Moja telefonska številka
6. Fotografija mojega obraza oz. “selfie”
7. Geslo za moj profil
8. Skrivnost, ki mi je težka
9. Moj vzdevek na IG/Snapchatu
10. Intimna fotografija

HANA IN LUKA

Hana je stara 13 let. Na Robloxu jo v klepetu nagovori igralec z vzdevkom Luka_14. Pomaga ji pri težki nalogi, pohvali njeno igranje in ji podari redek gadget. Hana je vesela, da ima nekoga, ki jo razume. Luka jo vpraša, koliko je stara, v katero šolo hodi in ali so starši zvečer doma. Pove, da je v igri preveč ljudi, in predlaga, da pogovor preselita na Snapchat, kjer se bosta lažje pogovarjala.

Na Snapchat-u ji piše vsak dan, Hani pa je nov stik v veselje. Luka ji reče, da je veliko bolj zrela od svojih vrstnic in da drugi ne bi razumeli tega, kar imata onadva. Prosi jo, naj staršem ne pove, ker bi vse pokvarili, in naj odnos raje ohranita kot skrivnost.

HANA IN LUKA

Neke noči Luka napiše: »Rad bi videl tvojo intimno fotografijo. Če mi zaupaš, mi jo pošlji. Prijatelji si zaupajo.« Hana tega ne želi, vendar se boji, da bo Luka užaljen in se ne bo več oglasil. Tolaži se, da verjetno to počnejo tudi druge in da tako pač je. Po dolgem oklevanju fotografijo pošlje. Luka naredi posnetek zaslona.

Čez nekaj minut ji Luka napiše: »Imam jo shranjeno. Zdaj pošlji še eno. Če ne, jo bom poslal tvojim sošolcem.« Hana od strahu zamrzne. Ne ve, kaj naj stori, in se počuti krivo.

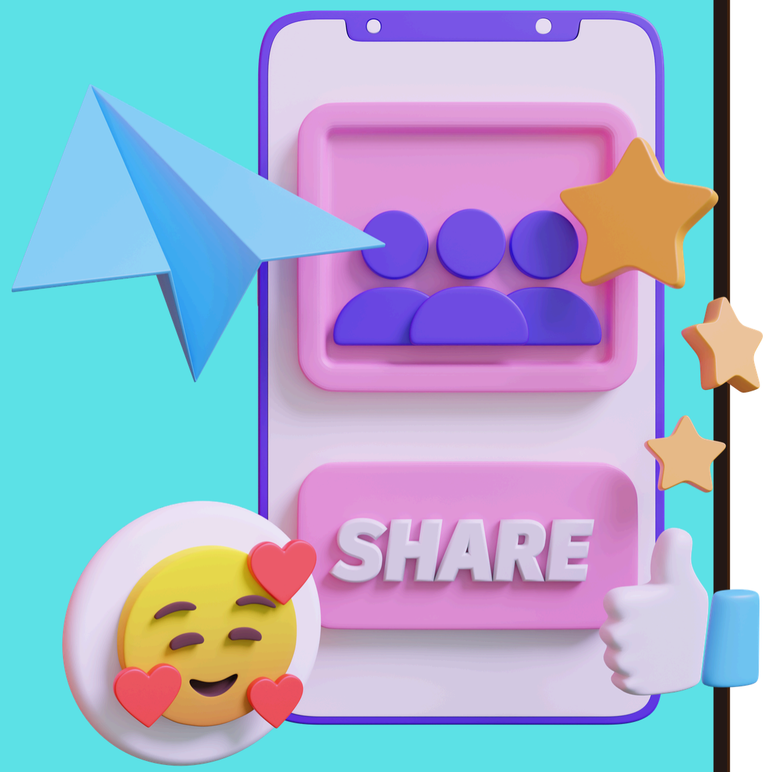

SLOVAR besed o digitalnih spolnih zlorabah in nasilju

Intimna fotografija

Grooming (spletno spolno napeljevanje otrok)

Izsiljevanje z intimnimi posnetki (sextortion)

Deljenje intimnih posnetkov brez privolitve

Neželene spolne vsebine (cyberflashing)

Ponarejene intimne slike z UI (deepfake)

Sekstanje (sexting)

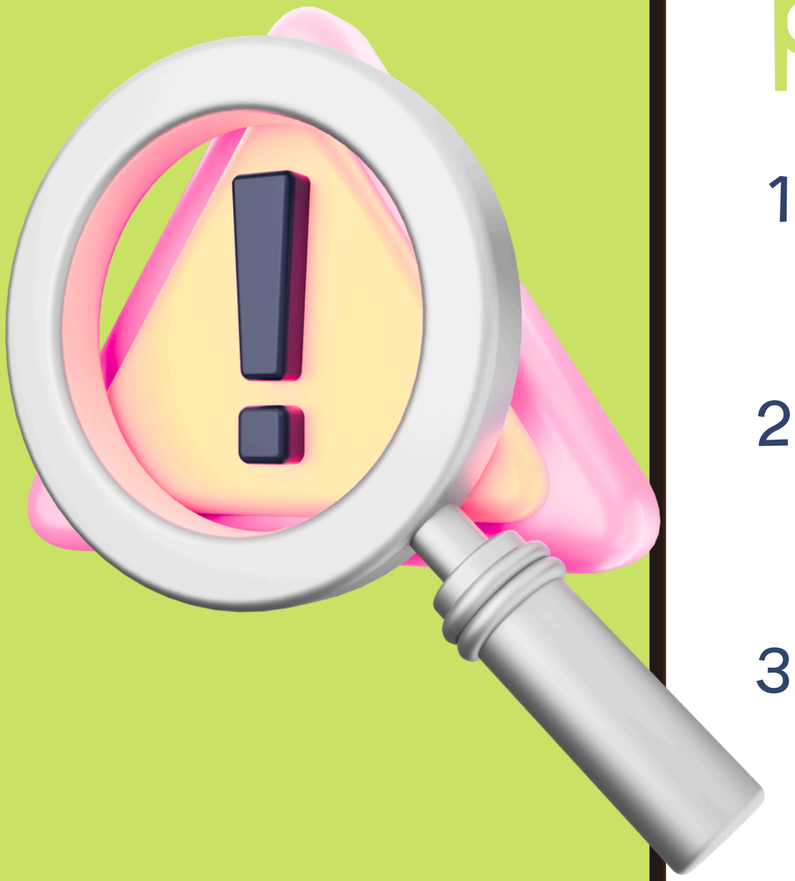

Ko nas nekdo sili, da pošljemo posnetke sebe

1. Prenehaj s komunikacijo → Ne pošiljaj novih fotografij, ne plačuj in ne izpolnjuj novih zahtev.
2. Povej nekomu → Izberi odraslo osebo, ki ji zaupaš ali pokliči TOM telefon.
3. Zavaruj dokaze → Preden prijaviš ali blokiraš stik, shrani posnetke zaslona sporočil in groženj, ime profila, povezavo do profila ali objave ter datum in čas komunikacije. Pogovora ne izbriši.

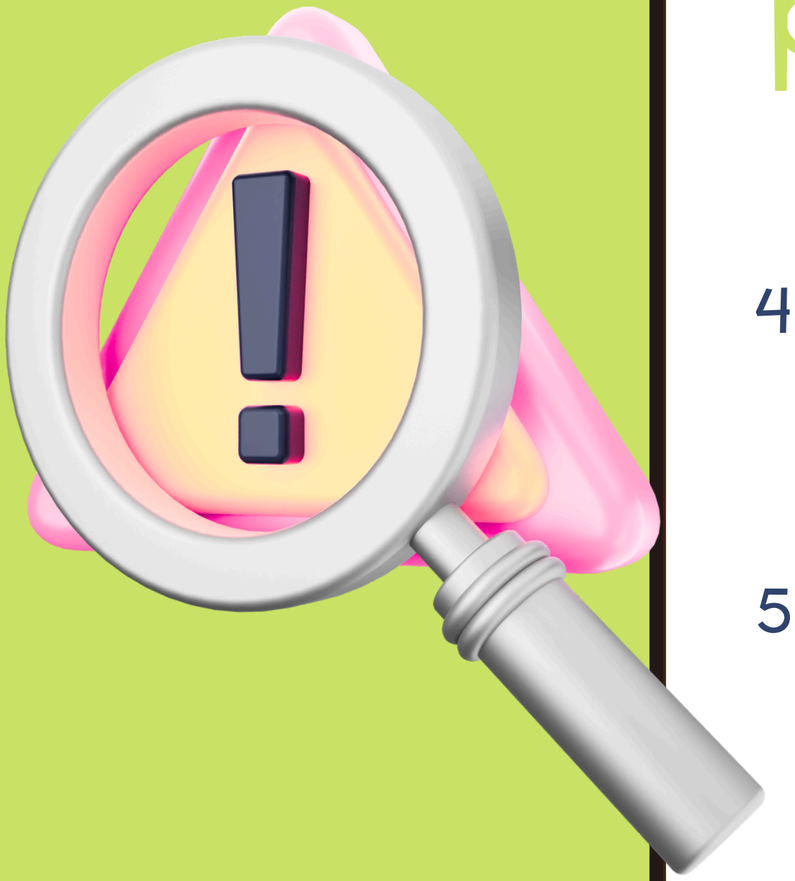

Ko nas nekdo sili, da pošljemo posnetke sebe

4. Prekini stik → Če je mogoče, utišaj, omeji ali blokiraj račun.

5. Prijavi: Spletnemu očesu (spletno-oko.si), neposredno platformi, uporabi portal TakeItDown.

KAM SE OBRNITI PO POMOČ?

TOM telefon

Pogovor za otroke in mladostnike, brezplačno in anonimno

116 111 e-tom.si

TakeItDown

Preprečevanje širjenja in pomoč pri odstranjevanju eksplicitnih, golih ali delno golih intimnih posnetkov mladoletnih oseb

takeitdown.ncmec.org/sl/

SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja

Svetovanje in podpora, tudi prek klepetalnice

080 11 55 (dostopen 24/7)

Policija

Prijava kaznivega dejanja; v neposredni nevarnosti 112

113

policija.si

KAM SE OBRNITI PO POMOČ?

Društvo Združenje za moč

Podpora osebam, ki so doživele spolno nasilje

080 28 80,
041 204 949 (LJ)

Šolska svetovalna služba

Pogovor in
pomoč na šoli

ProtiZlorabi.si

Portal z informacijami o spolnih zlorabah otrok in mladostnikov

protizlorabi.si

Če se ti ali komu drugemu kaj zgodi:

povej.

Poišči pomoč.

Ne ostani sam_a.

